

**ИЗВЕШТАЈ О ОСТВАРИВАЊУ
ПРОГРАМА РАДА
ФОНДА ЗА ИНОВАЦИОНУ ДЕЛАТНОСТ
ЗА 2019. ГОДИНУ**

Београд, фебруар 2020. године

Садржај

УВОДНА РЕЧ	4
1. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ДЕЛАТНОСТИ ФОНДА ЗА ИНОВАЦИОНУ ДЕЛАТНОСТ	5
1.1. Организација и органи Фонда за иновациону делатност.....	6
1.2. Полазне основе које се односе на остваривање Програма рада у 2019. години	8
2. ПРОЈЕКТИ И ПРОГРАМИ ФИНАНСИРАЊА ФОНДА ЗА ИНОВАЦИОНУ ДЕЛАТНОСТ У 2019. ГОДИНИ	12
2.1. Програм раног развоја.....	13
2.2. Програм суфинансирања иновација.....	16
2.3. Програм сарадње науке и привреде.....	19
2.4. Програм трансфера технологије.....	22
2.5. Програм за развој предузећа и иновације Западног Балкана.....	26
3. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА И ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ	27
4. ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ ФОНДА	30
4.1. Најзначајнији догађаји у 2019. години.....	31
5. ПРАВНО-ФИНАНСИЈСКИ АСПЕКТИ ПОСЛОВАЊЕ ФОНДА ЗА ИНОВАЦИОНУ ДЕЛАТНОСТ	33
5.1. Финансијски аспект пословања.....	33
5.2. Набавке.....	34
5.3. Правни аспект пословања Фонда.....	36

Акроними

ЕНИФ	Фонд за иновативна предузећа
ЕУ	Европска Унија
ЗЈН	Закон о јавним набавкама
Закон	Закон о иновационој делатности
ИПА	Инструменти за претприступну помоћ Европске Уније
Канцеларија	Канцеларија за трансфер технологије
МПНТР	Министарство просвете, науке и технолошког развоја
МСП	Мала и средња предузећа
НИО	Научноистраживачка организација
ПРАГ ЕУ	Практични водич за уговорне поступке за екстерне активности Европске комисије
РС	Република Србија
ТАFTIE	Европска мрежа иновационих агенција
ТТО	Локалне канцеларије за трансфер технологије
Фонд	Фонд за иновациону делатност
Сектор	Сектор за уговарање и финансирање програма из средстава Европске уније у Министарству финансија
CFCU	(<i>Department for Contracting and Financing of EU Funded Programmes</i>)

Називи пројеката и програма на српском и енглеском језику

Српски назив	Енглески назив
Пројекат за унапређење конкурентности и запошљавања	<i>Serbia Competitiveness and Jobs Project</i>
Пројекат подршке иновацијама у Србији	<i>Innovation Serbia Project</i>
Пројекат подршке истраживању, иновацијама и трансферу технологије у Србији	<i>Serbia Research, Innovation and Technology Transfer Project</i>
Стварање свеобухватног система за истраживање и развој	<i>Creating a Comprehensive R&D Collaboration</i>
Развој нових производа и услуга кроз комерцијализацију истраживања у малим и средњим предузећима	<i>New products and services developed through research commercialization in the SMEs</i>
Програм раног развоја	<i>Mini Grants Program</i>
Програм суфинансирања иновација	<i>Matching Grants Program</i>
Програм сарадње науке и привреде	<i>Collaborative Grant Scheme for R&D Organizations and Private Sector Enterprises</i>
Програм трансфера технологије	<i>Technology Transfer Facility</i>

УВОДНА РЕЧ

Подстицање иновативног предузетништва и јачање везе између науке и привреде је био наш задатак и ове године и, уз свесрдну подршку партнера, Фонд је успешно реализовао све планиране активности.

У 2019. години наставили смо са реализацијом до сада успостављених механизма подршке иновацијама – Програм раног развоја, Програм суфинансирања иновација, Програм сарадње науке и привреде, Програм трансфера технологије и иновациони ваучери - и покренули смо нови програм под називом Доказ концепта. За е програме Фонда је владало велико интересовање – за све програме поднето је укупно 1.082 пријава. С друге стране, из републичког буџета за рад Фонда опредељено је 1,09 милијарди динара, а обезбеђена су средства и из Претприступних фондова Европске уније.

Укратко, у 2019. години:

- у оквиру Програма раног развоја доделили смо бесповратна средства за још 23 стартапа, у укупном износу од 1,73 милион евра;
- расписали смо још један позив за финансирање кроз Програм раног развоја и овога пута омогућили и тимовима да се пријаве;
- у оквиру Програма суфинансирања иновација доделили смо бесповратна средства за још 10 предузећа, у укупном износу од 2,33 милиона евра;
- у оквиру Програма сарадње науке и привреде одобрено је финансирање за 9 пројеката у износу од 2,24 милиона динара;
- кроз два јавна позива, доделили смо 289 иновационих ваучера;
- покренули смо нови програм подршке истраживачима – Доказ концепта, који је изазвао велико интересовање, поднето је 269 пријава;
- учествовали на бројним конференцијама.

Наша мисија је да оснажимо иновативна предузећа и да јачамо везе између истраживања и развоја са једне и пословног сектора са друге стране. Влада Републике Србије и Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Европска Унија и Светска банка наш су ослонац у остваривању мисије. Улагање у иновације је улагање у нашу будућност.

Захваљујемо се свима на подршци и сарадњи на важном заједничком доприносу изградњи и јачању иновативног предузетништва у Србији.

др Иван Ракоњац

директор
Фонд за иновациону делатност

1. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ДЕЛАТНОСТИ ФОНДА ЗА ИНОВАЦИОНУ ДЕЛАТНОСТ

Фонд за иновациону делатност Републике Србије (у даљем тексту: Фонд) основан је Законом о иновационој делатности („Службени гласник РС“, бр. 110/05, 18/10 и 55/13) и уписан код Агенције за привредне регистре под матичним бројем 20154691, ПИБ 104403200 – решење о регистрацији БД 11735 од 26. априла 2006. године, док је оперативно почео са радом 2011. године.

Фонд је државна организација специјализована за пружање подршке иновационој делатности и управљање финансијским средствима за подстицање иновација, којој је тај мандат дат Законом. У складу са наведеним, Фонд обавља послове у вези са припремом и реализацијом програма за финансирање иновационе делатности, а нарочито:

- стручне и друге послове у вези са прибављањем средстава Фонда, управљањем тим средствима и њиховим коришћењем;
- посредовање у вези са финансирањем иновационе делатности из средстава међународних организација, финансијских институција и тела, као и домаћих и страних правних и физичких лица, нарочито у областима науке и технологије које стратешки документи утврде као приоритетне;
- вођење базе података о програмима, пројектима и другим активностима у области иновационе делатности које Фонд финансира, као и потребним и расположивим финансијским средствима за њихову реализацију;
- подстицање, успостављање и остваривање сарадње са међународним и домаћим финансијским институцијама и другим правним и физичким лицима ради финансирања иновационе делатности, у складу са иновационом политиком и другим стратешким плановима и програмима, као и закљученим међународним уговорима за намене утврђене Законом о иновационој делатности.

Визија Фонда је да, као кључни државни актер у развоју иновационог система Србије, допринесе привредном развоју земље подржавајући стварање иновација, јачање везе између науке и привреде, оснивање нових и оснаживање постојећих предузећа са иновативним потенцијалом, кроз различите финансијске инструменте.

Мисија Фонда је да подржава развој иновација кроз одговарајуће инструменте финансијске, техничке и саветодавне подршке, у циљу оснаживања иновативних предузећа и јачања везе између истраживања и развоја са једне и пословог сектора са друге стране, поштујући највише етичке, финансијске и пословне стандарде и праксе.

Фонд има за **циљ** да унапређује везе између науке, технологије и привреде и доприноси подстицању развоја иновативног предузетништва и то тако што:

- подржава иновативно предузетништво, посебно у раној фази развоја;
- повезује научно-истраживачке организације и приватна предузећа ради развоја и комерцијализације иновација;
- новим производима, технологијама и услугама омогућава излазак на тржиште;
- утемељује дугорочну институционалну подршку државе иновативном предузетништву у сарадњи са међународним финансијским институцијама, организацијама, донаторима и приватним сектором.

Фонд је и у 2019. години остваривао своју законом дефинисану делатност и спроводио активности дефинисане у смислу принципа постављених у кључним националним стратешким документима, укључујући Стратегију научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2016. до 2020. године – Истраживање за иновације, Стратегију за подршку развоју МСП и конкурентности за период од 2015. до 2020. године и Национални програм за усвајање правних тековина Европске уније (2014-2018).

Фонд врши своје пословање по принципима друштвене одговорности и одрживог развоја, примењујући међународно признате стандарде добре праксе, уз вођење рачуна о безбедности и здрављу на раду, као и заштити животне средине. Фонд је у 2019. години наставио са спровођењем мера којима се обезбеђује остваривање принципа објективности и одговорности у пуном капацитету, како кроз непосредну примену тих принципа, тако и кроз формализацију њихове обавезности и значаја, а како је ближе приказано кроз преглед правног аспекта пословања Фонда.

Седиште Фонда је у Немањиној улици бр. 22-26, Београд, док се адреса обављања делатности Фонда налази у улици Вељка Дугошевића бр. 54, Београд, у Научно-технолошком парку „Београд“, чије пословне просторије Фонд и у 2019. години некомерцијално користио у складу са Закључком Владе РС 05 број: 022-3124/2015 од 26. марта 2015. године.

1.1. Организација и органи Фонда за иновациону делатност

Република Србија, односно Влада Републике Србије врши управљачку и контролну функцију преко својих представника именованих у Управном и Надзорном одбору Фонда. У складу са чланом 45. Закона о иновационој делатности, чланове Управног и Надзорног одбора Фонда именује и разрешава Влада Републике Србије, док су овлашћења Управног и Надзорног одбора утврђена у Статуту Фонда за иновациону делатност. Фондом управља Директор. Управни одбор и Директор одговорни су за уредно пословање Фонда у складу са законом, док Надзорни одбор врши надзор над радом Фонда.

Управни одбор има пет чланова. Председник и чланови садашњег сазива овог органа Фонда именовани су Решењима Владе РС и то 24 број: 119-671/2017 од 31. јануара 2017. године и 24 број 119-678/2019 од 24. јануара 2019. године:

- Председник Управног одбора: Дејан Илић, доктор физичке хемије;
- Остали чланови Управног одбора:
 - Јелена Грубачић, саветник у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре;
 - Вишња Кузмановић (девојачко Калајдић), самостални сарадник, Јавно предузеће „Пошта Србије“;
 - Бранка Сарих, помоћник директора Пореске управе;
 - Милена Костадиновић, оперативни менаџер у Фонду за иновациону делатност.

Управни одбор Фонда је током 2019. године одржао четири седнице.

Надзорни одбор има три члана. Председник и чланови садашњег сазива овог органа Фонда именовани су Решењем Владе РС 24 број: 119-672/2017 од 31. јануара 2017. године:

- Председник Надзорног одбора: Саша Дулић, помоћник директора Сектора за информационе и комуникационе технологије Пореске управе;
- Остали чланови Надзорног одбора:
 - Николета Илић, професор руског језика, Основна школа „20. октобар”, Београд;
 - Александра Бенковић, запослена у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

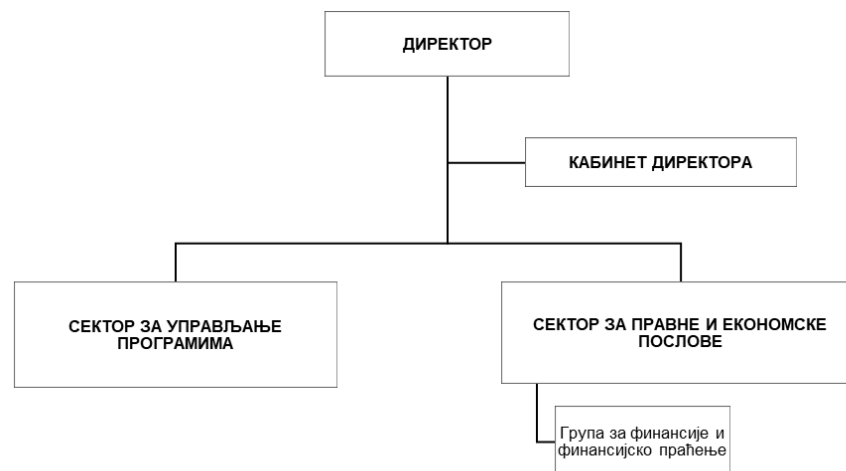
Надзорни одбор Фонда је у 2019. години одржао две седнице.

Експертска комисија Фонда образована је у поступку примене законског принципа објективности, одговорности и међународно признатих стандарда добре праксе, у поступку прописаном Статутом Фонда и Актом о процедурама за избор независних међународних стручних консултаната за поступке реализације програма финансирања Фонда број 138-01 од 31. марта 2017. године. Састав и начин рада Експертске комисије регулисан је Правилником о саставу и начину рада експертске комисије који је усвојен одлуком директора Фонда дана 21. августа 2017. године, а на који је Управни одбор дао сагласност дана 24. августа 2017. године. У 2019. години Фонд је објавио два јавна позива са различитим извором финансирања - у марту су извор финансирања била средства из претприступних фондова Европске уније, а у октобру средства из буџета Републике Србије. За оба јавна позива формирана је посебна Експертска комисија, која учествује у процесу оцене и одабира предлога пројеката за финансирање. Експертске комисије су образоване на основу транспарентно спроведеног компететивног поступка, уз примену принципа јавности, једнакости и конкурентности. Експертске комисије броје по пет чланова.

Оперативни капацитет Фонда

Структура запослених у Фонду уређена је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Фонду број 271 од 19.06.2019. године и другим актима Фонда донетим у складу са тим правилником како би се основна делатности Фонда остварила у пуном капацитету.

Дијаграм 1: Приказ организационе структуре Фонда

У складу са Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину („Службени гласник РС“, бр. 61/17 и 82/17) са изменама извршеним Одлуком 05 број: 112-4310/2019 од 25. априла 2019. године, максимални број запослених на неодређено време у Фонду је 27, док је Закључцима надлежне Владине комисије Фонду омогућено запошљавање и још 7 лица на одређено време због повећаног обима посла.

Како би се унапредио оперативни капацитет Фонда, послодавац је у 2019. години омогућио стручно усавршавање запослених у складу са законом, потребама процеса рада, могућностима и расположивости средстава одређених за ове намене Програмом рада Фонда и Финансијским планом Фонда за 2019. годину. Запослени су се обавезали да сва стечена знања и искуства користе у даљем раду у Фонду, те да их адекватно примењују у циљу унапређења квалитета обављања послова, као и доприноса побољшању општег квалитета делатности Фонда.

1.2. Полазне основе које се односе на остваривање Програма рада у 2019. години

Наука и иновације су кључни фактор одрживог развоја Републике Србије, конкурентности домаће привреде и развоја друштва у целини. Фонд континуирано ради на обезбеђивању средства за успостављене механизме финансирања иновативних пројеката предузећа и научноистраживачких организација, а у циљу унапређења јавног финансирања и подстицања улагања пословног сектора у истраживање и развој.

У складу са Законом, Фонд остварује приход из:

- средстава буџета Републике Србије;
- донација, прилога, поклона и помоћи;
- средстава остварених по основу реализације иновације чији је развој Фонд финансирао, а у складу са уговором одређеним правима на интелектуалну и другу својину;
- средстава остварених по основу продаје свог удела у власништву привредног друштва и других организација, а оствареног улагањем Фонда у развој иновација;
- прихода остварених на основу међународне билатералне и мултилатералне сарадње на програмима, пројектима и другим активностима у области иновационе делатности;
- прихода од управљања слободним новчаним средствима Фонда;
- других извора, у складу са законом.

Средства Фонда користе се за финансирање иновационе делатности, а нарочито за:

- улагања у реализацију и пласман тржишно оријентисаних иновација новооснованих привредних субјеката;
- подстицање иновативности у приоритетним областима науке и технологије;
- остваривање делатности Фонда.

Фонд може учествовати и у суфинансирању програма, пројеката и других активности за подстицање иновативности у приоритетним областима науке и технологије, ако их организују и финансирају међународне организације, финансијске институције и тела или друга страна и домаћа правна и физичка лица.

Имајући у виду законом дефинисану делатност Фонда, преузете уговорне обавезе на међународном и регионалном нивоу и улогу Фонда у стратешким документима Републике

Србије, Фонд је у 2019. години поступао у складу са следећим међународним и другим уговорима:

- **Уговором о ЕК Гранту ТФ 019226 између Републике Србије и Светске банке** од 22. маја 2015. године, предвиђено је да ће Република Србија, као Прималац средстава овог гранта, за сваку годину имплементације „Пројекта подршке истраживању, иновацијама и трансферу технологије у Србији“ обезбедити одговарајуће финансирање оперативних трошкова Фонда за односну годину. „Пројекат подршке истраживању, иновацијама и трансферу технологије у Србији“ се финансира из ЕУ ИПА фондова за 2013. годину (ИПА I) и спроводи се по централизованом систему управљања где је Светска банка администратор. Уговором о ЕК Гранту ТФ 019226, иницијално трајање овог пројекта је дефинисано до 31. јануара 2018. године. У јануару 2018. године, овај пројекат је продужен до 31. јануара 2019. године.

- **Уговор о Директном гранту - Стварање свеобухватног система за истраживање и развој** између Фонда и Министарства финансија (Сектор за уговарање и финансирање програма из средстава Европске уније) је потписан 5. фебруара 2016. године. Овим Уговором се реализује Програм сарадње науке и привреде из средстава ЕУ ИПА фондова за 2013. годину (ИПА I) и суфинансира из буџетских средстава Републике Србије, која се обезбеђују од стране МПНТР. Укупна вредност Уговора о Директном гранту износи 3,4 милиона евра (2,4 милиона евра ЕУ ИПА и 1 милион евра МПНТР). Програм сарадње науке и привреде се имплементира у складу са правилима дефинисаним Приручником Програма сарадње науке и привреде, чија је важећа верзија усвојена одлуком Фонда и одобрена од стране Светске банке 26. септембра 2018. године, а који може бити ажуриран с времена на време. Уговор о директном гранту се завршио 31. марта 2019. године. Уговор о Директном гранту се спроводио по децентрализованом систему управљања преко *CFCU*.

У вези са извештавањем, у складу са Уговором о Директном гранту, *CFCU* је на месечном нивоу достављао *Contract Monitoring Sheet*, као и трећи финални извештај.. У складу са динамиком која је предвиђена Уговором о Директном гранту, одржан је и састанак Одбора за управљање пројектом (*Steering Committee Meeting*) – у фебруару.

- **Споразумом о зајму између Републике Србије (Министарство финансија) и Међународне банке за обнову и развој** (Светска банка), који је потписан 7. октобра 2015. године у Лими, а ратификован у Народној скупштини Републике Србије 29. децембра 2015. године - Законом о потврђивању Споразума о зајму („Службени гласник РС - Међународни уговори”, број 24/15-4), регулисана је имплементација „Пројекта за унапређење конкурентности и запошљавања“. Споразум о зајму је реструктуриран у 2018. години и то Закључком Владе Републике Србије од 30. јула 2018. године (05 број 48-6875/2018) о изменама и допунама Споразума о зајму са изменама и допунама показатеља за оцену и праћење резултата и продужетком трајања Споразума о зајму до 30. јуна 2021. године.

Реструктурираним Споразумом о зајму Република Србија се између осталог обавезала да обезбеди следеће износе за наведене године:

- „Подршка активностима Фонда за иновациону делатност”, односно обезбеђивање оперативног буџета Фонда: најмање 0,72 милиона евра за 2016. годину, најмање 0,72 милиона евра за 2017. годину, најмање 0,72 милиона евра за 2018. годину, намање 0,72 милиона евра за 2019. годину, најмање 0,72 милиона евра за 2020. годину;

- „Подршка Програму грантова за суфинансирање иновација”, коришћењем успостављеног процеса међународне рецензије и независне Експертске комисије: најмање 2,7 милиона евра за 2016. годину (финансирање Програма раног развоја и Програма суфинансирања иновација), најмање 2,7 милиона евра за 2017. годину (финансирање Програма раног развоја и Програма суфинансирања иновација), најмање 4 милиона евра за 2018. годину (финансирање Програма раног развоја, Програма суфинансирања иновација и других програма - Програма сарадње науке и привреде, Центра за технолошки трансфер (Канцеларије за трансфер технологије) и Програма ваучера за иновације (иновациони ваучери), најмање 4 милиона евра за 2019. годину (финансирање Програма раног развоја, Програма суфинансирања иновација и других програма - Програма сарадње науке и привреде, Центра за технолошки трансфер (Канцеларије за трансфер технологије) и Програма ваучера за иновације (иновациони ваучери) и најмање 4 милиона евра за 2020. годину (финансирање Програма раног развоја, Програма суфинансирања иновација и других програма - Програма сарадње науке и привреде, Центра за технолошки трансфер Канцеларије за трансфер технологије) и Програм ваучера за иновације (иновациони ваучери);
- Подршка, односно финансирање операција и услуга Центра за технолошки трансфер (Канцеларије за трансфер технологије) у оквиру Фонда: најмање 0,9 милиона евра за 2017. годину и најмање 0,9 милиона евра за 2018. годину.

Горе наведене обавезе Републике Србије представљају део услова чије испуњење омогућава повлачење одговарајућег износа зајма у буџет Републике Србије, а све у складу са предметним Споразумом о зајму, као вишегодишњим међународним уговором који предвиђа утрошак по динамици која није везана за буџетску/ фискалну годину. Средства су обезбеђена за 2017, 2018. и 2019. годину (осим за 2016. годину).

У складу са обавезама у оквиру „Пројекта за унапређење конкурентности и запошљавања“, Фонд је у 2019. години припремио два шестомесечна извештаје о напретку и доставио их ресорном министарству.

• **Уговор о Директном гранту - Развој нових производа и услуга од стране МСП кроз комерцијализацију истраживања** између Фонда и Министарства финансија (Сектор за уговарање и финансирање програма из средстава Европске уније) је потписан 31. маја 2018. године, а постао ефективан 1. децембра 2018. године. Уговором о Директном гранту се реализује Програм раног развоја и Програм суфинансирања иновација из средстава ЕУ ИПА фондова за 2014. годину (ИПА II) и суфинансира из буџетских средстава Републике Србије, која се обезбеђују од стране МПНТР. Укупна вредност Уговора о Директном гранту износи 4,5 милиона евра (2,5 милиона евра ЕУ ИПА и 2 милиона евра МПНТР). Износ који је предвиђен за финансирање пројекта кроз горе наведне програме износи 4,1 милион евра. Уговор о Директном гранту се спроводи по индиректном систему управљања преко CFCU.

• **Уговором о упису капитала у вези са Фондом за иновативна предузећа к.д. ЕНИФ**, који је потписан у јуну 2017. године између Фонда и менаџмента ЕНИФ-а, Република Србија је званично приступила овом регионалном фонду ризичног капитала и потврдила обавезу уплате контрибуције као земља корисница. На овај начин Република Србија се обавезала да обезбеди укупно 1,328 милиона евра у својству инвеститора. Након уплате првог дела контрибуције која је пренета Фонду 2012. године у складу са Закључком

Владе РС 05 Број: 337-1952/2012 од 22. марта 2012. године, Влада РС је Закључком 05 Број: 401-3379/2017-1 од 20. априла 2017. године потврдила да ће уплата преосталог дела контрибуције наставити да се врши посредством Фонда у наредне четири године, а у траншама које ће се планирати и обезбеђивати на разделу и у оквиру лимита МПНТР утврђеног од стране Министарства финансија за односну буџетску годину. За контрибуцију Републике Србије за учешће у Програму за 2019. годину опредељен је износ од 350.000,00 евра, што је 42.000.000,00 динара у динарској протввредности, у складу са обавезама преузетим Уговором о упису капитала у вези са Фондом за иновативна предузећа (ЕНИФ).

2. ПРОЈЕКТИ И ПРОГРАМИ ФИНАНСИРАЊА ФОНДА ЗА ИНОВАЦИОНУ ДЕЛАТНОСТ У 2019. ГОДИНИ

Обезбеђивање адекватне и благовремене имплементације успостављених програма, спровођење ефикасне и конкурентне шеме финансирања иновација и наставак започетих међународних и регионалних пројеката био је фокус Фонда у 2019. години У Табели 1 је дат опис програма Фонда који су реализовани у извештајној години.

Табела 1: Опис програма Фонда за иновациону делатност у 2019. години

Програм	Циљ Програма	Циљна група	Износ гранта	Карактеристике	Извори финансирања
Програм раног развоја	Подстицање стварања иновативних предузећа заснованих на знању и финансирање тржишно оријентисаних иновативних технологија, производа и услуга са високим потенцијалом комерцијализације	Микро и мала предузећа, до три, односно пет година старости, као и тимови	До 80.000 евра	До 85%, односно до 70% кофинансирање од стране Фонда	- Република Србија, са раздела МПНТР кроз „Пројекат за унапређење конкурентности и запошљавања“ - ИПА 2014, Уговор о Директном гранту - Развој нових производа и услуга кроз комерцијализацију истраживања у малим и средњим предузећима
Програм суфинансирања иновација	Подстицање улагања приватног сектора у истраживање и развој нових и унапређених производа и услуга, као и проширивање сарадње српских предузећа са научноистраживачким организацијама	Микро, мала и средња предузећа	До 300.000 евра	До 60%, односно 70% кофинансирање од стране Фонда и <i>royalty</i> компонента	- Република Србија, са раздела МПНТР кроз „Пројекат за унапређење конкурентности и запошљавања“ - ИПА 2014, Уговор о Директном гранту - Развој нових производа и услуга кроз комерцијализацију истраживања у малим и средњим предузећима
Програм сарадње науке и привреде	Суфинансирање заједничких пројеката и сарадње научноистраживачких организација са компанијама у приватном сектору	Мала и средња предузећа и јавне НИО (у виду конзорцијума)	До 300.000 евра	До 60%, односно 70% кофинансирање од стране Фонда	- ИПА 2013, Уговор о Директном гранту - Стварање свеобухватног система за истраживање и развој - Република Србије, са раздела МПНТР кроз „Пројекат за унапређење конкурентности и запошљавања“
Програм трансфера технологије	Сет услуга за научноистраживачке организације	НИО	До 50.000 евра	До 20.000 евра до 100% износ гранта, за веће износе до 70% износа грата	- ИПА 2013, Пројекат Подршке истраживању, иновацијама и трансферу технологија у Србији - Република Србија, са раздела МПНТР кроз „Пројекат за унапређење конкурентности и запошљавања“
	Услужна истраживања и услуге за партнере из привреде (Иновациони ваучери)	МСП и НИО	До 800.000 динара	До 80% вредности услуге	
	Доказ концепта (нова услуга)	НИО	До 20.000 евра	100% износ гранта	

2.1. Програм раног развоја

Програм раног развоја¹ намењен је приватним предузећима која развијају технолошку иновацију за којом постоји потреба на тржишту и која имају потенцијал за стварање нове интелектуалне својине. Циљ је да се обезбеђивањем финансирања за развој иновативних технологија, производа и услуга са тржишном применом подстакне иновативно предузетништво и омогући опстанак пословања током критичне фазе истраживања и развоја.

До осмог јавног позива за финансирање пројеката у оквиру Програма раног развоја, подносилац пријаве је морао бити приватно микро или мало предузеће у већинском српском власништву, основано у Србији и не старије од три године у тренутку пријављивања, а средства која су се додељивала могла су покрити највише 85% укупно одобреног буџета пројекта, односно не већи од 80.000 евра. Од осмог јавног позива, подносилац пријаве може бити и тим који се састоји од највише пет чланова, а микро и мала предузећа не старија од пет година у тренутку пријављивања. Такође, од осмог јавног позива средства која се додељују могу покрити највише 70% укупно одобреног буџета пројекта, односно не већи од 80.000 евра.

Од 2011. до 2019. године, Фонд је реализовао осам јавних позива за Програм раног развоја, на којима су укупно поднете 942 пријаве. Не узимајући у обзир осми јавни позив будући да је у току евалуација, одобрено је финансирање за укупно 98 пројеката у укупној вредности 7,31 милиона евра, од којих су 75 успешно завршила реализацију, а 23 у имплементацији. За два пројекта је прекинута реализација.

Табела 2: Преглед пријава по јавним позивима у оквиру Програма раног развоја

Циклус/ Година	Број поднетих пријава	Број пријава које су испиниле подобност	Број пријава у ужем избору	Број пријава одобрених за финансирање	Статус пројеката
1 (2011)	47	43	16	11*	Завршена имплементација 10 пројеката у 2013. год.
2 (2012)	106	97	26	8	Завршена имплементација 8 пројеката у 2014. год.
3 (2013)	86	74	25	13	Завршена имплементација 13 пројеката у 2014. год.
4 (2013)	102	98	30	10	Завршена имплементација 10 пројеката у 2015. год.
5 (2017)	137	126	23	20**	Завршена имплементација 19 пројеката у 2019. год.
6 (2018)	143	138	40	13	Завршена имплементација 13 пројеката у 2019. год.
7 (2019)	141	132	32	23	Имплементација започета у четвртом кварталу 2019. год.
8 (2019)	180	170	41	-	У току евалуација
Укупно	942	878	233	98	

* Један пројекат је одустао од имплементације.

** Имплементација једног пројекта је прекинута.

¹ Програм раног развоја развијен је у оквиру „Пројекта подршке иновацијама у Србији“, који је финансиран кроз ЕУ ИПА за 2011. годину (ИПА I), а администриран од стране Светске банке и реализован у периоду од 2011. до 2016. године. Програм је покренут 2011. године.

Табела 3: Преглед финансијске реализације пројеката по позивима у оквиру Програма раног развоја

Циклус/ Година	Број пријава одобрених за финансирање	Укупан буџет пројеката (ЕУР)	Износ финансирања од стране Фонда (ЕУР)	Уплаћена средства до 31.12.2019. (ЕУР)	Статус пројеката
1 (2011)	11*	968.988,00	814.528,00	704.527,42 (86,5%)	Завршена имплементација 10 пројеката у 2013. год.
2 (2012)	8	709.382,00	589.576,00	528.270,09 (89,6%)	Завршена имплементација 8 пројеката у 2014. год.
3 (2013)	13	1.185.509,00	960.339,00	908.067,22 (94,6%)	Завршена имплементација 13 пројеката у 2014. год.
4 (2013)	10	940.560,00	760.230,00	730.021,05 (96%)	Завршена имплементација 10 пројеката у 2015. год.
5 (2017)	20**	1.734.827,00	1.450.463,20	1.377.984,70 (95%)	Завршена имплементација 19 пројеката у 2019. год.
6 (2018)	13	1.214.038,00	999.485,30	909.668,01 (91%)	Завршена имплементација 13 пројеката у 2019. год.
7 (2019)	23	2.151.781,00	1.743.156,00	-	Имплементација започета у четвртном кварталу 2019. год.
Укупно	98	8.905.085,00	7.317.777,50	5.000.189,19	

* Један пројекат је одустао од имплементације.

** Имплементација једног пројекта је прекинута.

У 2019. години Фонд је реализовао јавне позиве за Програм раног развоја за које је обезбеђено финансирање у оквиру буџета Републике Србије, са раздела МПНТР кроз „Пројекат за унапређење конкурентности и запошљавања“ (јавни позиви у 2017, 2018. и 2019. години) и по основу Уговора о Директном гранту - Развој нових производа и услуга кроз комерцијализацију истраживања у малим и средњим предузећима, у оквиру ИПА 2014 (јавни позив у 2019. години).

У 2019 . години, Фонд је расписао два, седми и осми по реду, јавни позив за доделу средстава и спроводио активни надзор над 55 финансираних пројекта (један пројекат је прекинуо реализацију) што подразумева контролу финансијских извештаја и пратећих материјала и контролу напретка развојних активности на тромесечном нивоу, као и посете свим корисницима и додатну контролу утицаја на животну средину за пројекте који су у обавези да спроводе План заштите животне средине.

У првом кварталу 2019. години, завршена је имплементација 19 пројеката предузећа² за које је финансирање одобрено по основу петог јавног позива (расписан 2017. године), док је имплементација једног пројекта прекинута. Кроз ове пројекте, успешно је развијено 38 производа/услуга, од којих је 24 (63%) пласирано на тржишту и до краја године остварило по том основу приходе веће од 850.000 евра. Девет предузећа су поднела и пријаве патента.

У 2018. години, што је година реализације пројеката, ових 19 предузећа су по три пута повећала приходе и број запослених у односу на 2017. годину.

Од укупно одобреног износа за финансирање пројеката (1.450.463,20 евра), у складу са Приручником за праћење финансираних пројекта и успостављеним процедурама, исплаћено је 95% одобреног износа.

² Опис одобрених пројеката по основу петог јавног позива за Програма раног развоја доступна је на: <http://www.inovacionifond.rs/projekti/kategorija/prt-peti-ciklus>

У последњем кварталу 2019. године завршена је и **имплементација 13 пројеката³ одобрених по основу јавног позива из 2018. године**, за чије представнике је организована тродневна обука током које су одржане сесије о маркетингу и продаји, додатним изворима финансирања, правима интелектуалне својине и грађењу тима и скалирању (јануар 2019.).

Кроз ове пројекте, успешно је развијено 30 производа/услуга, од којих је 16 (53%) пласирано на тржишту и до краја године остварило по том основу приходе веће од 300.000 евра. Шест предузећа су поднела и пријаве патента.

Од укупно одобреног износа за финансирање пројеката (909.668,01 евра), у складу са Приручником за праћење финансираних пројеката и успостављеним процедурама, исплаћено је 91% одобреног износа.

У марту 2019. године, Фонд је **расписао нови, седми по реду, јавни позив** за финансирање иновативних пројеката у оквиру Програма раног развоја и тим поводом организована је пригодна свечаност под називом „Иновације: улагање у будућност“ (28. март). Током тромесечног трајања јавног позива, организовано је 10 отворених врата и 16 радионица, на којима је присуствовало више од 390 учесника.

На расписани јавни позив поднета је 141 пријава за финансирање иновативних пројеката, од којих су 132 испунила услове поднобности а 32 пројекта ушла у ужу избор. **Експертска комисија Фонда је након директне презентације пројеката, донела је одлуку, коју је усвојио Управни одбор Фонда, да се суфинансира реализација 23 иновативних пројеката⁴**. Укупна вредност пројеката износи 2,15 милиона евра, од чега је учешће Фонда у финансирању 1,74 милиона евра. Имплементација пројеката је започела у четвртм кварталу 2019. године.

Фонд је организовао Инфо дан (октобар) како би предузећа упутио у припрему документације за потписивање уговора о финансирању, принципима имплементације и извештавања о реализацији пројекта, додатно обуку за спровођење набавки (децембар), као и једнодневну обуку о маркетингу и продаји (децембар).

Фонд је у децембру организовао свечаност „Innovation Date“ на којој је јавности представио изабране иновативне пројекте. Највише одабраних пројеката за финансирање се бави иновативним решењима у области информационо-комуникационих технологија (17 пројеката), а више од половине послује у Београду.

У октобру 2019. године, Фонд је **расписао још један, осми по реду, јавни позив** за финансирање пројеката у оквиру Програма раног развоја. У циљу подобног представљања пропозиција, током трајања јавног позива (10. октобар – 31. децембар) организовано је 8 радионица и 10 отворених врата, на којима је присуствовало више од 300 заинтересованих. Евалуација поднетих пријава за почела у јануару 2020. године и од 180 пријава пројеката, 170 су испуниле подобност, а 41 је ушла у ужи избор. У току је припрема за последњу фазу евалуације, након које ће Експертска комисија донети одлуку о пројектима за које ће бити одобрено финансирање.

Од овог јавног позива пријаве су могли да поднесу и тимови, и укупно 75 (41,7%) пријава је поднето од стране тимова. Највећи број предложених пројеката је из области информационо-комуникационе технологије (64,4%), затим машинства (9,4%) и

³ Опис одобрених пројеката по основу шестог јавног позива за Програма раног развоја доступна је на: <http://www.inovacionifond.rs/projekti/kategorija/prr-sesti-ciklus>

⁴ Опис одобрених пројеката по основу седмог јавног позива за Програма раног развоја доступна је на: <http://www.inovacionifond.rs/projekti/kategorija/prr-sedmi-ciklus>

природних наука (6,7%). Највећи број пријава долази из Београда (58,3%), следи Нови Сад (17,2%) и Ниш (5,6%).

Фонд је наставио да прати параметре предузећа чији иновативни пројекти су финансирана у периоду од 2012. до 2015. године у оквиру Програма раног развоја. У посматраном периоду, успешно је реализован 41 иновативни пројекат, односно 38 предузећа (3 предузећа су реализовала по два финансирана пројекта), при чему је реализација једног пројекта прекинута. Укупна вредност ових пројеката је 3,7 милиона евра, а финансирање од стране Фонда износи 3,05 милиона евра. Процент исплаћених средстава, у односу на одобрена, износи 93.

Четири године након имплементације иновативних пројеката, 9 предузећа (19%) су престала са пословањем, док 14 (37%) имају приходе мање од 50.000 евра. Ипак, 15 предузећа активно послује и, у односу на 2017. годину, остварила су за 22% повећање прихода и 25% повећање профита, али и 5% смањење броја запослених.

2.2. Програм суфинансирања иновација

Програм суфинансирања иновација⁵ намењен је предузећима којима су потребна знатна финансијска средства за реализацију развојног циклуса технолошких иновација и покривање високих трошкова за пренос истраживања у комерцијално одржив производ. Подносиоци пријава су микро, мала и средња приватна предузећа основана у Србији која развијају технолошку иновацију за којом постоји тржишна потреба и имају потенцијал за стварање нове интелектуалне својине, као и конкурентску позицију у глобалном и домаћем окружењу. Износ који додељује Фонд не може прећи 300.000 евра, а реализација пројеката може трајати најдуже две године. Средства која Фонд додељује у оквиру овог програма покривају највише 70% укупно одобреног буџета пројекта за микро и мала предузећа, односно до 60% за средња предузећа.

Од 2012. до 2019. године, Фонд је реализовао шест јавних позива за Програм суфинансирања иновација, на којима су укупно поднете 366 пријаве. Одобрено је финансирање за укупно 36 пројеката у укупној вредности 8,38 милиона евра, од којих су 16 успешно завршила реализацију, а 18 у имплементацији. За два пројекта је прекинута реализација.

⁵ Програм суфинансирања иновација развијен је у оквиру „Пројекта подршке иновацијама у Србији“, који је финансиран кроз ЕУ ИПА за 2011. годину (ИПА I), а администриран од стране Светске банке и реализован у периоду од 2011. до 2016. године. Програм је покренут 2012. године.

Табела 4: Преглед пријава по јавним позивима у оквиру Програма суфинансирања иновација

Циклус/ Година	Број поднетих пријава	Број пријава које су испиниле подобност	Број пријава у ужем избору	Број пријава одобрених за финансирање	Статус пројеката
1 (2012)	40	34	8	5	Завршена имплементација 5 пројеката у 2015. године
2 (2013)	39	35	10	5	Завршена имплементација 5 пројеката у 2015. године
3 (2013)	40	38	9	2*	Завршена имплементација једног пројекта у 2015. године
4 (2017)	100	91	9	5	Завршена имплементација 5 пројеката у 2019. године
5 (2018)	75	75	23	9**	Имплементација започета у четвртм кварталу 2018. год, при чему је реализација једног пројекта прекинута
6 (2019)	72	60	18	10	Имплементација започета у четвртм кварталу 2019. год.
Укупно	366	333	77	36	

* Један пројекат је одустао од имплементације.

** Имплементација једног пројекта је прекинута.

Табела 5: Преглед финансијске реализације пројеката по јавним позивима у оквиру Програма суфинансирања иновација

Циклус/ Година	Број пријава одобрених за финансирање	Укупан буџет пројеката (ЕУР)	Износ финансирања од стране Фонда (ЕУР)	Уплаћена средства до 31.12.2019. (ЕУР)	Статус пројеката
1 (2012)	5	1.858.144,00	1.285.043,00	1.217.961,38 (94,8%)	Завршена имплементација 5 пројеката у 2015. године
2 (2013)	5	1.743.640,00	1.170.997,92	1.101.059,57 (94%)	Завршена имплементација 5 пројеката у 2015. године
3 (2013)	2*	824.985,00	551.990,00	243.004,25 (44%)	Завршена имплементација једног пројекта у 2015. године
4 (2017)	5	1.476.379,00	998.991,68	920.181,44 (92,1%)	Завршена имплементација 5 пројеката у 2019. године
5 (2018)	9**	3.347.100,00	2.045.305,75	1.311.299,60 (64,1%)	Имплементација започета у четвртм кварталу 2018. год, при чему је реализација једног пројекта прекинута
6 (2019)	10	4.104.168,00	2.330.244,00	-	Имплементација започета у четвртм кварталу 2019. год.
Укупно	36	13.354.416,00	8.382.572,35	4.253.763,03	

* Један пројекат је одустао од имплементације.

** Имплементација једног пројекта је прекинута.

У 2019. години Фонд је реализовао Програм суфинансирања иновација за које је обезбеђено финансирање у оквиру буџета Републике Србије, са раздела МПНТР а кроз „Пројекат за унапређење конкурентности и запошљавања“ (јавни позиви у 2017. и 2018. години) и по основу Уговора о Директном гранту - Развој нових производа и услуга кроз комерцијализацију истраживања у малим и средњим предузећима у оквиру ИПА 2014 (јавни позив у 2019. години).

У 2019 . години, Фонд је расписао шести по реду јавни позив за доделу средстава и спроводио активни надзор над 23 финансирана пројекта (један пројекат

је прекинуо реализацију) што подразумева контролу финансијских извештаја и пратећих материјала и контролу напретка развојних активности на тромесечном нивоу, као и посете свим корисницима и додатну контролу утицаја на животну средину за пројекте који су у обавези да спроводе План заштите животне средине.

У 2019. години, **завршена је имплементација 5 пројеката предузећа⁶** за које је финансирање одобрено по основу четвртог јавног позива (расписан 2017. године). Кроз ове пројекте, успешно је развијено 10 производа/услуга, од којих је 7 (70%) пласирано на тржишту. До краја 2019. године једно предузеће је забележило и приходе по основу развијеног производа кроз финансирани пројекат.

У 2018. години, што је прва година реализације пројеката, ових пет предузећа су повећала приходе за 49% и број запослених за 10% у односу на 2017. годину.

Од укупно одобреног износа за финансирање пројеката (998.991,68 евра), у складу са Приручником за праћење финансираних пројеката и успостављеним процедурама, исплаћено је 92,1% одобреног износа.

Током 2019. године, настављена је **имплементација пројеката одобрених по основу јавног позива из 2018. године⁷**, при чему је реализација једног пројекта прекинута. За кориснике средстава организована је тродневна обука током које су одржане сесије о маркетингу и продаји, додатним изворима финансирања, правима интелектуалне својине и грађењу тима и скалирању (јануар 2019.).

У марту 2019. године, Фонд је **расписао нови, шести по реду, јавни позив** за финансирање иновативних пројеката у оквиру Програма суфинансирања иновација. Тим поводом организована је пригодна свечаност под називом „Иновације: улагање у будућност“ (28. март). Током тромесечног трајања јавног позива, организовано је 10 отворених врата и 16 радионица, на којима је присуствовало више од 390 учесника.

На расписани јавни позив поднете су 72 пријаве за финансирање иновативних пројеката, од којих су 60 ислуниле услове поднобности, а у 18 ушло у ужи избор. **Експертска комисија Фонда је након директне презентације пројеката, донела је одлуку, коју је усвојио Управни одбор Фонда, да се суфинансира 10 иновативних пројеката⁸.** Укупна вредност пројеката износи 4,1 милиона евра, од чега је учешће Фонда у финансирању 2,33 милиона евра. Имплементација пројеката је започела у четвртм кварталу 2019. године.

Фонд је организовао Инфо дан (октобар) како би предузећа упутио у припрему документације за потписивање уговора о финансирању, принципима имплементације и извештавања о реализацији пројекта, додатно обуку за спровођење набавки (децембар), као и једнодневну обуку о маркетингу и продаји (децембар).

Како би јавности представио пројекте чији двогодишњу реализацију ће суфинансирати, Фонд је у децембру организовао свечаност „Innovation Date“. Највише пројеката се бави иновативним решењима у области електронике, затим информационо-

⁶ Опис одобрених пројеката по основу четвртог јавног позива за Програма суфинансирања иновација доступна је на: <http://www.inovacionifond.rs/projekti/kategorija/psi-cetvrti-ciklus>

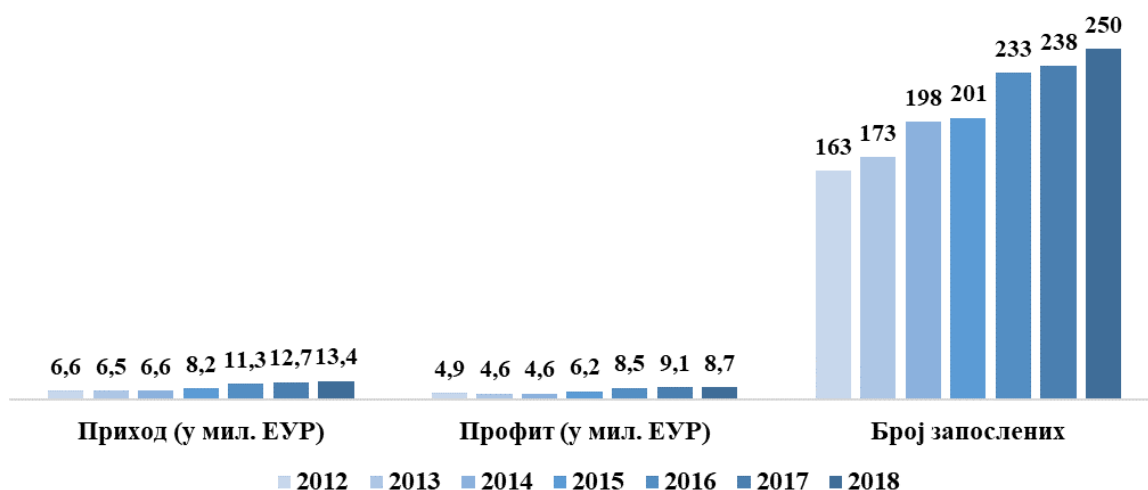
⁷ Опис одобрених пројеката по основу петог јавног позива за Програма суфинансирања иновација доступна је на: <http://www.inovacionifond.rs/projekti/kategorija/psi-peti-ciklus>

⁸ Опис одобрених пројеката по основу шестог јавног позива за Програма суфинансирања иновација доступна је на: <http://www.inovacionifond.rs/projekti/kategorija/psi-sesti-ciklus>

комуникационих технологија и прехранбене и пољопривредне индустрије. Половина предузећа је из Београда.

Фонд је наставио да прати параметре предузећа чији су иновативни пројекти финансирани у периоду од 2012. до 2015. године у оквиру Програма суфинансирања иновација. Имплементација 11 иновативних пројеката предузећа успешно је завршена у 2015. години, док је један пројекат одустао од имплементације. За ових 11 пројеката одобрено је 2,7 милиона евра. И четири године након имплементације пројеката, ова предузећа су и 2018. године наставила да бележе раст прихода и броја запослених и то за 5% у односу на 2017. годину. С друге стране, за 5% је смањен профит ових предузећа.

Графикон 2: Приходи, профит и број запослених у предузећима чији пројекти су финансирани у периоду од 2012. до 2015. године у оквиру Програма суфинансирања иновација

Током 2019. године, Фонд је наставио са праћењем комерцијализације производа и услуга заснованих на основу технологије развијене у оквиру Програма суфинансирања иновација, а у склопу праћења **royalty плаћања**. Укупно је једанаест предузећа у обавези да извештава по основу *royalty* компоненте (финансирани у периоду од 2012. до 2015. године). Укупан износ уплаћен Фонду на основу *royalty* компоненте у 2019. години износи 40.533 евра.

2.3. Програм сарадње науке и привреде

Програм сарадње науке и привреде⁹ осмишљен је да подстакне предузећа из приватног сектора и научноистраживачке организације из јавног сектора да реализују заједничке развојне пројекте како би креирали нове производе/услуге/технологије са

⁹ Програм сарадње науке и привреде осмишљен је у оквиру друге компоненте „Пројекта подршке истраживању, иновацијама и трансферу технологије у Србији“, који се финансира из ЕУ ИПА за 2013. годину, а уз техничку помоћ Светске банке. Програм је покренут 2016. године.

тржишним потенцијалом. Корисници средстава су конзорцијуми који развијају нове комерцијално применљиве технологије, услуге и производе из свих области науке и технологије. Конзорцијуми морају бити сачињени од најмање једног приватног предузећа и једне научноистраживачке организације из јавног сектора, а могу највише имати пет чланова. Кроз овај програм, Фонд одобрава највише до 300.000 евра по пројекту, односно максимално до 70% укупног одобреног буџета пројекта када је главни члан конзорцијума микро или мало предузеће или 60% када је средње предузеће. Максимални период имплементације пројекта је до 24 месеца.

Од 2016. до 2019. године, Фонд је реализовао три јавна позива за Програм сарадње науке и привреде, на којима је укупно поднето 217 пријава. Не узимајући у обзир трећи јавни позив будући да је у току процес евалуације, одобрено је финансирање за укупно 23 пројекта у укупној вредности 5,24 милиона евра, од којих су 14 успешно реализовано, а 9 у имплементацији.

Табела 6: Преглед пријава по јавним позивима у оквиру Програма сарадње науке и привреде

Година	Број поднетих пријава	Број пријава које су испиниле подобност	Број пријава у ужем избору	Број пријава одобрених за финансирање	Статус пројекта
1 (2016)	97	73	27	14	Завршена имплементација у првом кварталу 2019. године
2 (2018)	67	63	22	9	Имплементација започета у другом кварталу 2019. године
3 (2019)	54	42	19	*	У току евалуација
Укупно	217	179	68	23	

Табела 7: Преглед финансијске реализације пројекта по основу првог и другог јавног позива у оквиру Програма сарадње науке и привреде

Година	Број пријава одобрених за финансирање	Укупан буџет пројекта (ЕУР)	Износ финансирања од стране Фонда (ЕУР)	Уплаћена средства до 31.12.2019. (ЕУР)	Статус пројекта
1 (2016)	14	4.365.609,36	2.990.784,16	2.925.956,68 (98,7%)	Завршена имплементација у првом кварталу 2019. године
2 (2018)	9	3.498.447,76	2.249.468,00	781.643,83 (34,7%)	Имплементација започета у другом кварталу 2019. године
Укупно	23	7.864.057,12	5.240.252,16	3.707.600,51	

У 2019. години Фонд је реализовао Програм сарадње науке и привреде за које је обезбеђено финансирање по основу Уговора о Директном гранту – „Стварање свеобухватног система за истраживање и развој“ у оквиру ИПА 2013 (јавни позиви 2016.) и у оквиру буџета Републике Србије, са раздела МПНТР а кроз „Пројекат за унапређење конкурентности и запошљавања“ (јавни позив у 2018. и 2019. години).

У 2019. години, Фонд је расписао трећи јавни позив за доделу средстава и спроводио активни надзор над 23 финансирана пројекта што подразумева контролу

финансијских извештаја и пратећих материјала и контролу напретка развојних активности на тромесечном нивоу, као и посете свим корисницима и додатну контролу утицаја на животну средину за пројекте који су у обавези да спроводе План заштите животне средине.

У 2019. години, **завршена је имплементација 14 пројеката конзорцијума**¹⁰ за које је финансирање одобрено по основу првог јавног позива. Тим поводом, Фонд је организовао и пригодну свечаност под називом „Иновације: улагање у будућност“, на којој су представљени развијени производи/услуге кроз финансиране пројекте (28. марта 2019). Кроз ове пројекте, у којима је учествовало 22 предузећа и 15 научноистраживачких организација, успешно је развијено 39 производа/услуга, од којих је 21 (54%) пласирано на тржишту и остварило приход од 4,75 милиона евра. До краја године, поднето је 16 пријава патената.

Предузећа која су носиоци конзорцијума су, у односу на 2017. годину, на крају 2018. године, што је друга година реализације пројеката, забележила повећање прихода од 10%, профита за 27% а броја запослених за 9%.

Од укупно одобреног износа за финансирање пројеката (2.990.784,16 евра), у складу са Приручником за праћење финансираних пројеката и успостављеним процедурама, исплаћено је 97,8% одобреног износа.

У другом кварталу 2019. године, **започела је имплементација 9 пројеката конзорцијума**, за које је финансирање у износу од 2,24 милиона евра одобрено по основу другог јавног позива. У периоду од две године, 9 конзорцијума, у којима је укључено 12 предузећа и 13 научноистраживачких организација, развијаће системе за управљање паркингом, роботичку руку за складишта, машине за паковања, нови прототип дрона за запрашивање, нову формулацију биопестицида¹¹... За чланице конзорцијума Фонд је организовао Инфо дан (април) како би их упутио у припрему документације за потписивање уговора о финансирању, принципима имплементације и извештавања о реализацији пројеката, као и једнодневну обуку о маркетингу и продаји (децембар).

У октобру 2019. године, **расписан је трећи јавни позив** за финансирање пројеката конзорцијума у оквиру Програма сарадње науке и привреде (10. октобар – 31. децембар 2019.). У циљу подобног представљања пропозиција, током трајања јавног позива организовано је 8 радионица и 10 отворених врата, на којима је присуствовало више од 300 заинтересованих. Евалуација поднетих пријава за почела у јануару 2020. године и од 54 пријава пројеката, 42 су испуниле подобност, а 19 је ушло у ужи избор. У току је припрема за последњу фазу евалуације, након које ће Експертска комисија донети одлуку о пројектима за које ће бити одобрено финансирање.

И на овај јавни позив, највећи број предложених пројеката је из области информационо-комуникационе технологије (31,5%), затим пољопривреде и прехранбене индустрије (16,7%) и природних наука (14,8). Највећи број пријава је од стране конзорцијума чији носилац су предузећа из Београда (40,7%), следи Нови Сад (14,8%) и Чачак (7,4%).

¹⁰ Опис одобрених пројеката по основу првог јавног позива за Програма сарадње науке и привреде доступна је на: <http://www.inovacionifond.rs/projekti/kategorija/psnp-prvi-ciklus>

¹¹ Опис одобрених пројеката по основу другог јавног позива за Програма сарадње науке и привреде доступна је на: <http://www.inovacionifond.rs/projekti/kategorija/psnp-drugi-ciklus>

2.4. Програм трансфера технологије

Централна Канцеларија за трансфер технологије¹² (у даљем тексту: Канцеларија), успостављена у Фонду 2016. године, свој мандат испуњава реализацијом Програма трансфера технологије (у даљем тексту: Програм ТТФ), у оквиру кога се идентификују истраживања са комерцијалним потенцијалом и пружа подршка како би се комерцијална спремност подигла на виши ниво. Програм ТТФ је намењен истраживачима из НИО из јавног сектора, као и из других институција и организација у Србији које су акредитоване за научноистраживачку делатност (укључујући и оне у приватном власништву). Подршка може бити коришћена за израду и тестирање прототипа, заштиту интелектуалне својине, дефинисање стратегије комерцијализације, стручну подршку за различите аспекте комерцијализације и евентуални додатни развој проналаска. Осим стручно-техничке помоћ у процесу комерцијализације, кроз Програм ТТФ је могуће добити и финансијску подршку у износу до 50.000 евра, при чему је за подршку већу од 20.000 евра потребна успостављена сарадња са приватним предузећем које ће суфинансирати предложени развој пројекта са минимално 30% средстава. Овај програм је на располагању током целе године, а финансирање је обезбеђено из буџета Републике Србије, са раздела МПНТР, а кроз Пројекат за унапређење конкурентности и запошљавања.

До краја 2019. године, за финансирање у оквиру Програма ТТФ укупно су поднете 36 пријаве, од којих су **24 одобрене за финансирање, у укупном износу од 450.350 евра**. Од укупног броја одобрених, до краја 2019. године 17 пројеката је завршило имплементацију, за које је одобрено 300.350 евра а укупно исплаћено 348.973 евра. Два пројекта су одустала од подршке. У току је имплементација 6 пројеката за које је укупно одобрено 80.000 евра и уговарање подршке за још два пројекта за које је укупно одобрено 70.000 евра.

У 2019. години, поднето је 8 пријава пројеката, од којих су 4 одобрене за финансирање у 2019. и једна пријава је одобрена у 2020. години.

Табела 8: Преглед пријава за Програм ТТФ

Година	Број пријава	Број одобрених пројеката	Износ одобрених средстава (ЕУР)	Број завршених пројеката	Износ исплаћених средстава (ЕУР)
2016.	7	5	98.230	5	97.644
2017.	12	7	127.020	7	125.504
2018.	9	8	95.100	4	77.825
2019.	8	4	130.000	1	48.000
Укупно	36	24	450.350	17	348.973

Кроз Програм ТТФ, укупно је подржано 18 научноистраживачких организација, највише из Београда (17 пројеката), затим из Новог Сада (3). Највише пројеката је из области пољопривреде и прехранбене индустрије (4 пројекта) и хемијског инжењерства (4 пројекта), затим развој медицинских уређаја (3 пројекта).

¹² Канцеларија је успостављена у оквиру прве компоненте „Пројекта подршке истраживању, иновацијама и трансферу технологије у Србији“, који је финансиран из ЕУ ИПА за 2013. годину, укупне вредности од 2,5 милиона евра. Канцеларија је покренута 2016. године.

Уз подршку кроз Програм ТТФ, потписана су између НИО и приватних предузећа 4 лиценцна уговора за комерцијализацију производа истраживања.

У оквиру Програма ТТФ, Фонд је потписао **шест споразума о сарадњи**, и то са универзитетима у Београду, Нишу, Новом Саду, Приштини, Универзитетом одбране и Академијом за националну безбедност, којима се дефинише сарадња у области развијања капацитета за примењени научно-истраживачки рад, иновације, трансфер технологије и комерцијализацију.

Доказ концепта

Као нову услугу у оквиру Програма ТТФ, Фонд је 2019. године успоставио програм Доказ концепта, чији је циљ да идентификује истраживања која имају потенцијал да постану проналасци од комерцијалног значаја. Подршка је намењена истраживачима са јавних НИО и свих осталих акредитованих НИО (укључујући и НИО у приватном власништву). Подршка се одобрава у виду финансијских средстава која су усмерена ка самом поступку доказа концепта, дефинисању производа и тржишта, односно тржишног сегмента за дати производ, евентуалне израде прототипа, додатним тестирањима, за дефинисање власништва над интелектуалном својином, као и за подршку за развој пословања у току читавог поступка. Висина средстава која могу бити одобрена износи највише 2.400.000 динара по пројекту.

Поводом расписивања јавног позива за подношење пријава за Доказ концепта, који је био отворен од 17. септембра до 18. новембра 2019. године, организован је панел под називом „Од истраживања ка тржишту“, на коме се говорило о даљем развоју система подршке иновацијама. Током трајања јавног позива, Фонд је организовао 24 радионице и 8 отворених врата, на којима је присуствовало више од 550 учесника.

На расписани јавни позив, 69 НИО поднело је 269 пријава пројеката, од којих су 265 задовољиле услове подобности. Поднете пријаве оцењиване су од стране међународних рецензена према критеријумима који укључују снагу истраживачког тима, иновативност и изводљивост предложеног концепта, корисност и потенцијал за комерцијализацију производа који је предмет развоја и изводљивост плана имплементације. Након евалуације пријава од стране рецензена, **Фонд је у јануару 2020. године донео одлуку да се финансира 26 пројеката¹³, у укупном износу од 57.190.753 динара, који ће у периоду од 12 месеци бити реализоване од стране 13 НИО.** Највећи број финансираних пројеката је из области заштите животне средине (34,6%), природних наука (30,8%), прехранбене индустрије и пољопривреде (23,1%). Највећи број пројеката, 15 пројеката ће реализовати институти, 9 пројекта факултети и 2 пројекта иновациони центри. Имплементација пројеката започела је у фебруару 2020. године.

¹³ Листа одобрених пројеката за финансирање у оквиру Доказа концепта доступна је на http://www.inovacionifond.rs/cms/files//dokaz-koncepta-odobreni-projekti-prvi-ciklus/Lista_odobrenih_projekata_prvi%20poziv.pdf

Иновациони ваучери

Једна од услуга Програма ТТФ су **иновациони ваучери** који представљају једноставан финансијски подстицај за мала и средња предузећа да користе услуге научноистраживачког сектора како би подигла ниво иновативности својих производа и постала конкурентнија на тржишту. На овај начин, кроз коришћење услуга које нуди научноистраживачки сектор, подстиче се сарадња између науке и сектора МСП, што представља једну од важних компоненти развоја конкурентности привреде у Србији. Максимални износ који се одобрава по иновационом ваучеру је до 800.000 динара, односно иновационим ваучером покрива се до 80% укупних трошкова услуге. Једном подносиоцу пријаве могу бити одобрена највише два иновациона ваучера, у максималном износу од 1.200.000 динара.

Иновациони ваучери се додељују по редоследу пристиглих пријава, а Фонд доноси одлуку о додели иновационог ваучера у року од седам радних дана од дана достављања пријаве. Целокупни поступак пријаве се одвија преко портала Фонда, без потребе достављања пријаве у папирној форми. Одобрени иновациони ваучер се мора искористити у року од шест месеци.

У 2019. години су реализована два јавна позива за доделу иновационих ваучера (један у марту, а други у септембру 2019. године). **За два јавна позива реализована у 2019. години, додељено је укупно 289 иновационих ваучера¹⁴, за 238 предузећа, у укупној вредности од 178.299.841 динара** - и то по основу трећег јавног позива 106 (67.400.753 динара), а по основу четвртог 183 иновациона ваучера (110.899.088 динара). Просечна вредност ваучера износи 616.954 динара. Предузећима су ваучери највише одобрени за развој нових, или побољшање постојећих производа, процеса или услуга (60,5%), а затим за евалуацију и разне видове тестирања производа (12,1%). За пружање услуга ангажоване су 44 научно-истраживачке организације. Најзаступљенији пружалац услуге је Машински факултет у Београду (16%), Институт за молекуларну генетику и генетичко инжињерство (7,6%) и Иновациони центар Универзитета у Нишу (6,9%).

Од 106 одобрена иновациона ваучера по основу трећег јавног позива, 103 су реализована (3 предузећа су одустала од коришћења ваучера), односно стопа успешности износи 97,2%. Реализација пројеката за које су одобрени иновациони ваучери по основу четвртог јавног позива је у току и закључно са 29. фебруаром 2020. године реализована су 63 ваучера (рок за реализацију преосталих је мај 2020. године).

Табела 9: Преглед пријава за иновационе ваучере за трећи и четврти јавни позив

Јавни позив	Укупан број пријава	Укупан број одобрених ваучера	Укупан износ одобрених ваучера (РСД)	Укупан број реализованих ваучера	Укупан износ исплаћених ваучера (РСД)	Стопа успешности (γ %) ¹⁵
Трећи	113	106	67.400.753	103	65.146.753	97,2
Четврти*	243	183	110.899.088	63	34.521.162	-
Укупно	356	289	178.299.841	166		97,2

*Реализација пројеката за које су одобрени иновациони ваучери по основу четвртог јавног позива је у току. Наведени подаци о укупном броју реализованих ваучера и исплаћеном износу је за период закључно са 29. фебруаром 2020. године.

¹⁴ Листе одобрених иновационих ваучера по јавним позивима доступне су на:

<http://www.inovacionifond.rs/program/inovacioni-vauceri/odobreni-inovacioni-vauceri>

¹⁵ Стопа успешности показује однос одобрених и реализованих иновационих ваучера.

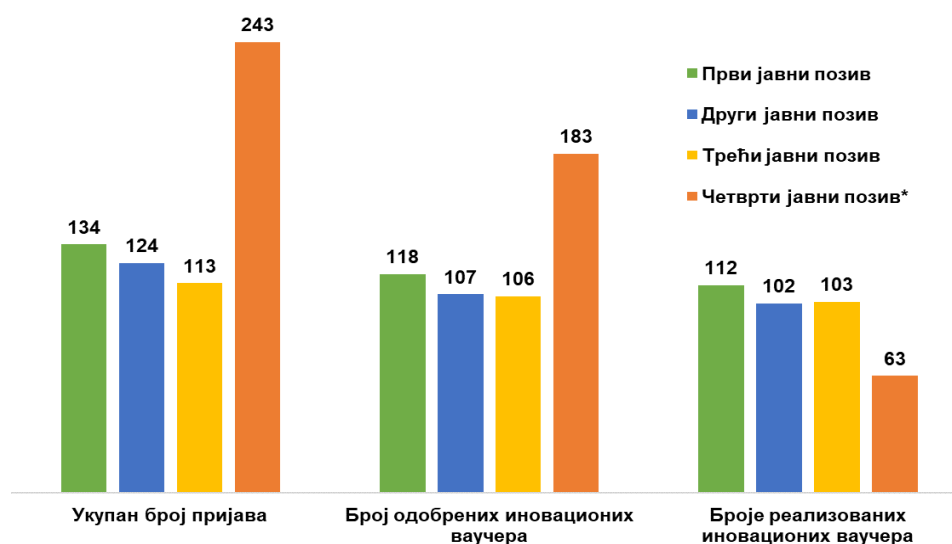
Закључно са четвртим јавним позивом, Фонд је одобрио 514 иновационих ваучера, за укупно 395 предузећа, у укупном износу од 321.227.916 динара. По два иновациона ваучера искористила су 119 предузећа. За три реализована јавна позива (први, други и трећи позив), од укупно 331 одобреног, успешно је реализовано 317, што представља стопу успешности од 95,8%. Реализација четвртог јавног позива је у току (до 29. фебруара 2020. године исплаћена су 63 ваучера).

Табела 10: Преглед реализације јавних позива за доделу иновационих ваучера

Јавни позив	Укупан број пријава	Укупан број одобрени ваучера	Укупан износ одобрених ваучера (РСД)	Укупан број реализованих ваучера	Укупан износ исплаћених ваучера (РСД)	Стопа успешности (у %) ¹⁶
Први	134	118	74.284.426	112	70.005.122	94,9
Други	124	107	68.643.649	102	65.604.449	95,3
Трећи	113	106	67.400.753	103	65.146.753	97,2
Четврти*	243	183	110.899.088	63	34.521.162	-
Укупно	614	514	321.227.916	380	235.277.486	95,8

* Наведени подаци о укупном броју реализованих ваучера и исплаћеном износу је за период закључно са 29. фебруаром 2020. године, будући да је реализација у току.

Графикон 2: Преглед реализације јавних позива за доделу иновационих ваучера

Предузећима су ваучери највише одобрени за развој нових, или побољшање постојећих производа, процеса или услуга (60,1%), а затим за евалуацију и разне видове тестирања производа (11,1%). За пружање услуга ангажоване су 54 научно-истраживачке организације. За четири јавна позива, најзаступљенији пружалац услуге је Машински факултет у Београду (16%), Иновациони центар Универзитета у Нишу (9,3%) и Институт за хигијену и технологију меса (7,4%).

¹⁶ Стопа успешности показује однос одобрених и реализованих иновационих ваучера.

2.5. Програм за развој предузећа и иновације Западног Балкана

Програм за развој предузећа и иновације Западног Балкана је регионална иницијатива за стварање платформе финансијске подршке иновативним МСП са високотехнолошким потенцијалом, чије је финансирање одобрено у децембру 2011. године кроз Инвестициони оквир Западног Балкана. Мала и средња предузећа, кроз ову платформу, могу да приступе финансирању кроз три комплементарна механизма финансијске подршке: Фонд за иновативна предузећа (у даљем тексту: ЕНИФ), Фонд за развој предузећа, кредитна линија за гарантовање кредитирања. Осим тога, кроз овај програм обезбеђена је и техничка подршка која има за циљ да унапреди регулаторни оквир од значаја за иновативна МСП са високим потенцијалом раста, кроз подршку земљама учесницама овог програма при спровођењу приоритетних реформи. Кроз координирану примену комплементарних компоненти, циљ целокупног програма је да подстакне и убрза развој здравог сектора ризичног капитала у региону и донесе значајне инвестиције у предузећа у Србији.

Влада Републике Србије¹⁷ овластила је Фонд да у име Републике Србије предузима активности и потписује документа која уређују образовање и функционисање Фонда за иновативна предузећа и програма у целини, као и имплементирање активности овог програма. Уговор о упису капитала у вези са Фондом за иновативна предузећа к.д. ЕНИФ, између Фонда, као овлашћеног представника Републике Србије и менаџмента ЕНИФ-а, потписан је у јуну 2017. године. У складу са правилима пословања ЕНИФ-а, Фонд учествује у раду Саветодавне групе програма и у оквирима својих овлашћења заступа интересе земље кориснице и доприноси развоју иновативног предузетништва на регионалном нивоу. У 2019. години одржана су два састанка Светодавне радне групе, у јуну (Берлин, Немачка) и у децембру (Лондон, Велика Британија), као и *SME Forum* у мају (Сарајево, Босна и Херцеговина) и *SCV Summit* у октобру (Будва, Црна Гора).

До краја 2019. године, кроз Фонд за иновативна предузећа подржано је 12 српских предузећа, са укупно 12,79 милиона евра.

Табела 11: Предузећа у Србији у које је инвеститано од стране ЕНИФ-а

Назив предузећа	Износ (у еврима)
<i>Drytools/Alchemy</i>	500.000
<i>Cityexpert</i>	1.500.000
<i>Workpuls</i>	280.000
<i>Cube</i>	1.125.000
<i>Virtus Vita</i>	800.000
<i>Hunch</i>	500.000
<i>Tradecore</i>	2.000.000
<i>Content Insights</i>	1.590.000
<i>ConveyIQ</i>	2.486.000
<i>Agremo</i>	515.000
<i>LeanPay</i>	1.000.000
<i>Videobolt</i>	500.000
Укупно:	12.796.000

Укупна контрибуција Републике Србије у овом програму износи 1.328.000 евра. У 2019. годину уплаћено је 30.740.365,11 динара, што је у складу са обавезама преузетим Уговором о упису капитала.

¹⁷ Закључак Владе Републике Србије 05 Број: 401-3379/2017-1 од 20. априла 2017. године.

3. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА И ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Пројекат акцелерације иновација и подстицање раста предузетништва у Републици Србији

У 2019. години, Фонд је активно учествовао у припреми „Пројекта акцелерације иновација и подстицање раста предузетништва у Републици Србији“. Пројекат је структуриран кроз спровођење активности подељених у три основне компоненте. Фонд ће бити надлежан за имплементацију друге компоненте - акцелерација пословања, чији је циљ повећање потенцијала за раст предузећа и намењена је предузећима у раној фази и онима у фази раста. Планирано је да се кроз акцелерацију пословања подрже предузећа у раној фази и предузећа у фази раста, и то кроз интензивни тромесечни менторски програм и одобравање грантова.

Влада Републике Србије усвојила је Закључак о прихватању Извештаја са преговора са Међународном банком за обнову и развој и усвајању Нацрта споразума о зајму, 21. новембра 2019. године. Споразум о зајму (Пројекат акцелерације иновација и подстицања раста предузетништва) између Републике Србије (Министарство финансија) и Међународне банке за обнову и развој (Светска банка), којим се регулише имплементација Пројекта акцелерације иновација и подстицања раста предузетништва, потписан је 24. децембра, а ратификован је 24. фебруара 2020. у Народној скупштини Републике Србије.

Претприступни фондови Европске уније

У координацији са МПНТР, Фонд је наставио са припремом за обезбеђивање средстава из ЕУ ИПА фондова за 2018. годину за реализацију директног гранта за спровођење програма подршке развоју иновација (Програм раног развоја, Програм суфинансирања иновација, Програм сарадње науке и привреде) и почео са припремом за обезбеђивање средства из ЕУ ИПА фондова за 2019. и 2020. годину.

Учешће у раду *TAFTIE* асоцијације

Фонд је члан Европског удружења иновационих агенција (*TAFTIE*) од 2013. године. Улога *TAFTIE*-а је размена знања и искустава иновационих агенција везано за имплементацију програма за истраживање, развој и иновације. Чланови *TAFTIE* асоцијације су 29 организација (иновационих агенција) из 28 земаља и четири међународна партнера. Кроз састанке и експертске радне групе које се баве одређеном тематиком, агенције размењују своја искуства и знања, упоређују постојећу праксу у имплементацији различитих облика подршке, те креирају добре праксе с циљем побољшања своје продуктивности. Фонд је током 2019. године учествовао на форумима и експертским сесијама, који су одржавани у Луксембургу.

Учешће на *JRC* радионицама

Током 2019. године Фонд је наставио успешну сарадњу са *Joint Research Centre (JRC)* Европске комисије кроз учешће на радионицама у њиховој организацији. *JRC* је сервис науке и истраживања Европске Комисије, чији научници пружају независне научне савете и подршку европским политикама. Фонд је узео учешће на следећим радионицама:

- *Supporting Smart Specialisation Strategies and Technology Transfer in South-East Europe*, јун, Румунија;
- *Opportunities for Regional Collaboration within Smart Specialisation Priority Domains*, октобар, Србија.

Радионице у организацији *JRC*-а су право место за размену искустава са колегама из региона, као и прилика за стицање знања о програмима релевантним за област иновација и трансфера технологија на међународном нивоу.

Билатерална сарадња

Руска федерација

У марту 2019. години, Фонд је био домаћин руске делегације и том приликом потписао меморандуме о сарадњи са Фондом за подршку малим иновативним предузећима и Руском унијом иновационих и технолошких центара. Меморандумом је дат оквир за сарадњу и спровођење значајних активности значајаних за област научне, технолошке, иновационе и академске делатности. С тим у вези, Фонд и руски Фонд за подршку малим иновативним предузећима започео је креирање заједничког програма за финансирање иновација.

Република Словачка

У мају 2019. години Фонд је учествовао на 9. заседању Мешовите комисије за економску сарадњу између Републике Србије и Словачке Републике, које је одржано у Београду. Том приликом, Фонд је био и домаћин словачке делегације која је задужена за подршку иновацијама у области финансија.

Настављена је сарадња са Словачком агенцијом за иновације и енергетику, са којом је 2018. године потписан и Меморандум о разумевању о сарадњи којим је дат оквир за сарадњу и спровођење значајних активности значајаних за област научне, технолошке, иновационе и академске делатности.

Фонд је успоставио сарадњу и са Словачким центром за научне и техничке информације и учествовао и као један од партнера учествовао у подношењу пријаве пројекта за финансирање у оквиру Дунавског транснационалног програма.

Република Аустрија

Фонд је у 2019. години успоставио сарадњу са аустријским институцијама које се баве иновацијама и технолошким развојем. Наиме, у оквиру шире посете Републици Србији, аустријски министар за саобраћај, иновације и технологију Норберт Хофер са својим тимом посетио је Фонд (април 2019. године). У истом периоду, одржан је и састанак са Клаусом Псајнером, директором аустријске Агенције за промоцију истраживања у циљу интезивирања сарадње ове две институције.

Осим наведеног, Фонд је у извештајној години био домаћин посете министарке науке у Влади Републике Црне Горе, др Сање Дамјановић (јул) и министра за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске Срђана Рајчевић (фебруар), као и делегације белоруске Фондације за иновације (децембар).

Остале активности

И ове године, Фонд су посетиле високе делегације Владе Републике Србије, Европске уније и Светске банке. У оквиру званичне посете Србији, висока делегација Европског парламента са председником групе Европске народне партије Манфредом Вебером на челу, посетила је Фонд. Уз господина Вебера присуствовали су и председник Спољнополитичког одбора Европског парламента, Дејвид Мекалистер, извештач ЕП

за Србију Владимир Билчик и шеф Делегације Европске уније у Србији Њ.Е. Сем Фабрици.

На позив мреже *EUREKA*, међувладине мреже за сарадњу у области истраживања и развоја, чији је Република Србија члан од 2002. године, Фонд је учествовао на састанку представника агенција које се баве подршком иновацијама, у оквиру „EUREKA Global Innovation Summit“, у мају у Великој Британији.

У 2019. години, представници Фонда су учествовали на бројним конференцијама, панелима, а најзначајнији међу њима су:

- Дигитални самит Западног Балкана, април, Београд;
- Конференција „How to Better Respond to the Aspiration of Young Generation in the Western Balkans?“, мај, Букурешт, Румунија;
- Међународни сајам технике и техничких достигнућа, мај, Београд;
- „European Innovation Council Roadshow in Serbia“, јул, Београд;
- Конференција „Women’s Cyber Forum 2019: Launching Careers in Cyber Space“, септембар, Београд;
- Конференција „Иновација – моја револуција“, октобар, Нови Сад и Београд;
- Међународна конференција „Улога пословних инкубатора у пружању услуга МСП“, новембар, Београд.

Фонд активно учествује у раду Савета за сарадњу науке и привреде, који је успостављен при Привредној комори Србије.

4. ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ ФОНДА

У 2019. години, Фонд је наставио са интензивним промовисањем својих програма, с једне стране, и остварених резултата кроз представљање финансираних пројеката предузећа и НИО, с друге стране.

У 2019. години, пригодним манифестацијама, обележен је и завршетак два пројекта - *Пројекта подршке истраживању, иновацијама и трансферу технологије у Србији* (февруар 2019. године) и *Стварање свеобухватног система за истраживање и развој* (март 2019. године) и покретање новог пројекта - *Развој нових производа и услуга кроз комерцијализацију истраживања у малим и средњим предузећима* (март 2019. године). Покретање пилот програма Доказ концепта био је прилика за одржавање панела „Од истраживања ка тржишту“ (септембар 2019. године). У децембру 2019. године одржана је свечаност под називом „*Innovation Date*“ поводом проглашења добитника средстава кроз Програм раног развоја и Програм суфинансирања иновација.

У другој половини године, реализована је кампања на друштвеним мрежама (*Facebook, Twitter, LinkedIn, Youtube*) под називом „Ми стварамо иновације“, која се састојала из видео прилога о финансираним пројектима предузећа кроз Програм раног развоја и Програм суфинансирања иновација. Видео прилози су коришћени и за кампању „Србија ствара“, коју спроводи Кабинет председника Владе Републике Србије.

Током трајања јавних позива, промовисање програма организовано је у виду радионица у сарадњи са партнерима широм Србије, у виду отворених врата и медијских гостовања. Током 2019. године, одржано је укупно 45 радионица (Београд (22), Нови Сад (7), Ниш (3), Суботица (2), Зрењанин (1), Крагујевац (4), Чачак (3), Крушевац (1), Шабац (1) и Вршац (1)) и 28 отворених врата у просторијама Фонда, на којима је учествовало више од 1.280 заинтересованих за Фондове програме.

Током 2019. године Фонд је учествовао на више од 20 манифестација (сајмови, конференције, семинари), како у Србији тако и у иностранству. Фонд се представио на 63. Међународном сајму технике и техничких достигнућа (Београд, мај 2019.) и Сајму иновација (Београд, октобар 2019.), затим на конференцији „Иновација – моја револуција“ (Нови Сад и Београд, октобар 2019.) На позив *EUREKA*, Фонд је учествовао на *EUREKA Global Innovation Summit* и у оквиру самита, састанку представника институција које се баве финансирањем иновација у Великој Британији.

У 2019. години, према подацима агенције за праћење медија, Фонд био је тема у више од 300 медијских извештаја. Највише објављених извештаја је на интернет страницама, односно више од 160 објава, затим 71 у штампи, 57 на телевизији и 7 на радију. Међу интернет страницама по броју објава предњаче *rts.rs*, *rtv.rs* и *ekapija.com*, од телевизија се издваја Радио телевизија Србије, Радио телевизија Војводина, *Нарпу TV*, а међу штампом Вечерње новости, Народне новине и Дневник.

Табела 12: Преглед медијских извештаја по врсти медија

Врста медија	Категорија медија	Укупно
Штампа	Дневни	45
	Периодични	24
	Локални штампани	2
Укупно		71
Телевизија	Национални ТВ	38
	Национални радио	7
	Локални ТВ	19
Укупно		64
Интернет	Интернет	<160
Укупно		<160

Фонд има профиле на друштвеним мрежама *Facebook*, *Twitter* и *LinkedIn*. Укупан број пратиоца на крају 2019. године на друштвеним мрежама је 3.269 и то на *Facebook* 1.850 (повећање у односу на претходну годину од 39,9%), *Twitter* 643 и *LinkedIn* 776 пратиоца.

Издвојене су најпраћеније објаве у 2019. години на друштвеним мрежама.

4.1. Најзначајнији догађаји у 2019. години

2,5 милиона евра за науку, иновације и трансфер технологија у Србији Београд, 26. фебруар 2019.

технологије у Србији“, који је финансиран са 2,5 милиона

Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Фонд за иновациону делатност, Делегација Европске уније у Србији и Светска банка обележили су завршетак „Пројекта подршке истраживању, иновацијама и трансферу технологије у Србији“, који је финансиран са 2,5 милиона

евра из Претприступних фондова Европске уније за 2013. годину, а реализован у сарадњи са Светском банком.

Улагање у иновације је улагање у нашу будућност

Београд, 28. март 2019.

Да Србија ствара иновације потврђено је на свечаности „Иновације: улагање у будућност“. Овом приликом Фонд је обележио завршетак пројекта „Стварање свеобухватног система за истраживање и развој“ (ИПА 2013), представио нове добитнике финансирања у оквиру другог циклуса Програма сарадње науке и привреде и отворио

нови јавни позив за подношење пријава предузећа за финансирање иновативних пројеката кроз Програм раног развоја и Програм суфинансирања иновација из ИПА 2014 пројекта „Развој нових производа и услуга кроз комерцијализацију истраживања у малим и средњим предузећима“.

Финансијска и менторска подршка за истраживаче

Београд, 17. септембар 2019.

Фонд за иновациону делатност обележио је покретање новог програма намењеног истраживачима и објављивање јавног позива за доделу иновационих ваучера. Уједно, ово је била прилика и да се разговара о даљем развоју система подршке иновацијама у Србији у оквиру панела „Од истраживања ка тржишту“.

Србија и ЕУ: партнери у подршци иновација

Београд, 5. децембар 2019.

На свечаности *INNOVATION DATE*, Фонд је представио 33 предузећа којима је одобрено финансирање за развој иновација у оквиру Програма раног развоја и Програма суфинансирања иновација, у укупном износу од 4,1 милиона евра кроз пројекат „Развој нових производа и услуга кроз комерцијализацију истраживања у малим и средњим предузећима“ (ИПА 2014).

5. ПРАВНО-ФИНАНСИЈСКИ АСПЕКТИ ПОСЛОВАЊЕ ФОНДА ЗА ИНОВАЦИОНУ ДЕЛАТНОСТ

5.1. Финансијски аспект пословања

Финансијска средства Фонда у 2019. години обезбеђена су у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2019. годину („Службени гласник РС”, бр. 195/2018), са раздела 26 – Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Програм 0201, Функција 140 – Основно истраживање, Економска класификација 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, програмска активност 0005 – Подршка раду Фонду за иновациону делатност.

На основу Закона о потврђивању Споразума о зајму (Пројекат за унапређење конкурентности и запошљавања) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој којим је ратификован међународни Споразум о зајму закључен дана 7. октобра 2015. године у Лими, као и реструктурираним Споразумом о зајму од 30. јула 2018. године (Закључак Владе Републике Србије 05 број 48-6875/2018), финансијска средства обезбеђена су Законом о буџету Републике Србије за 2019. годину кроз категорију буџетске субвенције, у складу са којим је Влада РС дана 7. фебруара 2019. године донела Закључак о усвајању Програма распореда и коришћења средстава за субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама за 2019. годину (Закључак 05 Број: 401-1158/2019). На основу усвојеног Програма и Закона о буџету Републике Србије за 2019. годину, МПНТР и Фонд су 18.02.2019. године закључили Уговор о начину коришћења, динамици исплате и контроли наменског трошења средстава буџетске субвенције одобрене Фонду за иновациону делатност за оперативни буџет у 2019. години и у вези са извршењем преузетих међународних обавеза, евиденциони број: 451-02-780/2019-16/5.

На основу потписаног уговора, а ради поступања у складу са Законом о потврђивању Споразума о зајму, Министарство је у 2019. години Фонду у целости уплатило износе намењене оперативном буџету и програмима финансирања које имплементира Фонд, у износу од укупно 1.092.000.000,00 динара и то:

- за оперативни буџет Фонда за иновациону делатност 895.833,33 евра, односно 107.500.000,00 динара;
- за Програме финансирања иновационе делатности које имплементира Фонд за иновациону делатност – Програм суфинансирања иновација и друге програме финансирања 7.514.166,67 евра, односно 901.700.000,00 динара;
- за контрибуцију Републике Србије за учешће у Програму за развој предузећа и иновације Западног Балкана 350.000,00 евра, односно 42.000.000,00 динара, у складу са обавезама преузетим Уговором о упису капитала у вези са Фондом за иновативна предузећа (ЕНИФ).
- за финансирање уговорних обавеза према предузећима у складу са Уговором о директном гранту ИПА 2013, 340.000,00 евра, односно 40.800.000,00 динара.

Фонд је примљена буџетска средства трошио у складу са пројекцијама, законом и за утврђене намене, у складу са начелом рационализације, као и ефикасног и економичног планирања, а према наменама дефинисаним Програмом рада Фонда за 2019.

годину, који је Управни одбор Фонда усвојио 25.12.2019. године, а на које је МПНТР дало сагласност, као и Споразумом о зајму.

Од укупног уплаћеног износа од 1.092.000.000,00 динара, Фонд је у 2019. години реализовао укупно 642.092.042,25 динара. Укупан износ трошкова састоји се од:

- трошкова оперативног пословања у износу од 90.357.796,68 динара
- повраћаја 50% добити по завршном рачуну за 2018. годину у износу од 1.442.769,40 динара
- повраћаја неутрошених буџетских средстава из 2018. године у буџет Републике Србије у износу од 6.974.456,38 динара
- трошкова за програме финансирања иновационе делатности које имплементира Фонд за иновациону делатност – Програм раног развоја и Програм суфинансирања иновација и друге програме финансирања од 504.567.381,28 динара
- трошкова за контрибуцију Републике Србије за учешће у Програму за развој предузећа и иновације Западног Балкана у износу од 30.740.365,11 динара
- финансирања уговорних обавеза према предузећима у складу са Уговором о директном гранту у укупном износу од 8.009.273,40 динара.

Након успешне комерцијализације технологије, приход настао од продаје производа/услуге и будућих производа/услуга заснованих на технологији развијеној у оквиру пројекта које финансира Фонд, постаје основа за *royalty* плаћања као надокнада за финансирање кроз Програм суфинансирања иновација Фонда. По основу *royalty* компоненте у оквиру Програма суфинансирања иновација, у 2019. години, 4 предузећа су уплатила износ од 1.096.306,53 динара.

Иако није обвезник ревизије у складу са законом, као и за сваку претходну годину оперативног пословања, Фонд је и Финансијским планом за 2019. годину предвидео услуге рачуноводствене ревизије. Као екстерни ревизор Фонда за 2019. годину ангажована је ревизорска кућа *Grant Thornton revizit* д.о.о. Београд, која је изабрана у поступку набавке спроведене у складу са законом и актима Фонда. Ревизија биланса стања и биланса успеха, са стањем на дан 31. децембар 2019. године планирана је за март/април 2020. године, а коначно мишљење ревизорске куће *Grant Thornton revizit* д.о.о Београд очекује се до 31. маја 2020. године.

5.2. Набавке

Фонд је у 2019. години спроводио набавке чија укупна уговорена нето вредност износи **83,7 милиона динара**, и то (1) јавне набавке у складу са законом и (2) набавке на које се закон не примењује, а које укључују и набавке у складу са правилима утврђеним од стране међународних организација и међународних финансијских институција, како је приказано у Табели 13.

Табела 13: Преглед реализованих набавки у 2019. години

Процедура набавке	Уговорено у хиљ. дин. (нето вредност)
Јавне набавке мале вредности	9.594
Интерна процедура (изузети 39.2. и 7.1.12 ЗЈН)	35.630
Набавке по процедури међународних организација и финансијских институција	38.485
Укупно:	83.710

5.2.1. Јавне набавке

Током 2019. године, Фонд је спроводио јавне набавке у складу са Законом о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15 – у даљем тексту: ЗЈН) и подзаконским актима којима се уређују јавне набавке. Наведене набавке су реализоване у оквиру тзв. оперативних трошкова Фонда, а у складу са усвојеним Финансијским планом Фонда за 2019. годину бр. 551 од 26.12.2018. године, који је Управни одбор усвојио 26.12.2018. године, као и Планом јавних набавки Фонда за 2019. годину бр. 63 који је усвојен одлуком директора бр. 63-01 од 25.02.2019. године. Сprovedено је пет јавних набавки мале вредности, укупне уговорене нето вредности **9,59 милиона динара**. Није било поништених и обустављених поступака набавки, као ни непланираних набавки. У Табели 14 дат је преглед набавки на које се примењују одредбе ЗЈН.

Табела 14: Јавне набавке

Број набавке	Врста набавке	Предмет	Уговорена вредност без ПДВ-а, у дин.
I-01/2019	Јавна набавка мале вредности	Рачунарска опрема	2.487.450,00
I-02/2019	Јавна набавка мале вредности	Програмски пакети и информациони системи	556.088,00
I-03/2019	Јавна набавка мале вредности	Дизел гориво	964.099,50
II-01/2019	Јавна набавка мале вредности	Услуге путничке агенције	2.800.000,00
II-02/2019	Јавна набавка мале вредности	Оглашавање и маркетинг	2.786.600,00
Укупно:			9.594.237,50

У складу са ЗЈН, Фонд је припремио и доставио четири тромесечна/квартална извештаја о јавним набавкама за 2019. годину, који су достављени Управи за јавне набавке у електронској форми у складу са законом, путем апликативног софтвера.

5.2.2. Набавке изузете од примене ЗЈН

У 2019. години, Фонд је спровео набавке на које се не примењује ЗЈН, и то у складу са основама за изузеће од примене ЗЈН предвиђених члановима 39. и 7. закона.

На основу члана 39. став 2. ЗЈН, Фонд је у 2019. години спроводио набавке чија је вредност нижа од 500.000,00 динара без ПДВ-а на годишњем нивоу. Ове набавке су вршене у складу са законом и интерним процедурама Фонда, пре свега Фондовим Процедурама за спровођење набавки бр. 12 од 19.02.2018. године.

Закључено је 26 уговора на основу члана 7. став 1. тачка 12) ЗЈН, где је Фонд спроводио набавке заснивања радног односа и рада ван радног односа, те закључивање уговора о делу из области науке чија појединачна вредност уговора није већа од 12.000.000,00 динара укључујући порезе и доприносе на годишњем нивоу. У складу са Фондовим Актом о процедурама за избор независних стучних консултаната за поступке реализације програма финансирања Фонда бр. 138-1 од 31. марта 2017. године, закључено је 7 уговора за услуге међународних рецензата и независне експертске комисије.

Укупна уговорена вредности набавки које су изузете од примене ЗЈН на основу чл. 39. став 2. и чл. 7. став 1. тачка 12) износи **35,6 милиона динара без ПДВ-а**.

На основу члана 7. став 1. тачка 2а) ЗЈН, Фонд је спроводио набавке у складу са правилима утврђеним од стране међународних организација и међународних финансијских институција, и то набавке према процедурама Европске уније, односно у складу са Практичним водичем за уговорне поступке за екстерне активности Европске комисије¹⁸ (у даљем тексту: ПРАГ ЕУ). У складу са наведеним процедурама, закључено је 69 уговора, од чега 56 уговора за услуге међународних рецензата и независне експертске комисије.

Укупне уговорене вредности набавки спроведених у складу са процедурама ПРАГ ЕУ у 2019. години износе **38,5 милиона динара без ПДВ-а**.

5.3. Правни аспект пословања Фонда

У 2019. години усвојени су правилници, приручници и упутства из надлежности Фонда који су од значаја за законито и ефикасно функционисање, а у циљу унапређења и побољшања интерних процедура и процеса Фонда.

Табела 15: Усвојени правилници, акти и процедуре у 2019. години

Назив документа	Поступак усвајања	Датум усвајања/ давања сагласности	Надлежни орган
Упутство за припрему документације за потписивање уговора о финансирању Програм раног развоја, Програм суфинансирања иновација и Програм сарадње науке и привреде број 133 од 01.04.2019.године	Усвојено од стране директора Фонда дана 01.04.2019.године	01.04.2019.године	Директор
Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Фонду за иновациону делатност број 271 од 19.06.2019. годину	Усвојен одлуком директора од 19.06.2019. године	20.06.2019. – датум давања сагласности МПНТР	Директор и МПНТР
Приручник за праћење финансираних пројекта у оквиру Програма раног развоја, Програма суфинансирања иновација и Програма сарадње науке и привреде (<i>Monitoring manual for Mini Grants Program, Matching Grants Program, Collaborative Grant Scheme Program, Version 3.0.</i>), број 466-01 од 14.08.2019.године	Усвојен одлуком директора од 14.08.2019. године	14.08.2019. – датум усвајања	Директор

¹⁸ енг. *Practical Guide to Contract Procedures for EU External Actions*, http://ec.europa.eu/europeaid/prag/?header_description=DEVCO+Prag+to+financial+and+contractual+procedures+applicabl e+to+external+actions+financed+from+the+general+budget+of+the+EU+and+from+the+11th+EDF&header_keywords=ePr ag%2C+europa.

<p>Упутство за спровођење надзора над финансираним пројектима из ИПА 2014 у оквиру Програма раног развоја и Програма суфинансирања иновација (<i>Monitoring Guidelines for Mini Grants Program and Matching Grants Program, Version 1.0.</i>), број 851 од 25.10.2019.године</p>	<p>Усвојен одлуком директора од 25.10.2019. године</p>	<p>25.10.2019. – датум давања сагласности</p>	<p>Директор</p>
<p>Упутство за Кориснике гранта из ИПА 2014 у оквиру Програма раног развоја и Програма суфинансирања иновација (<i>Implementation Manual, Version 1.0.</i>), број 852 од 25.10.2019.године</p>	<p>Усвојен одлуком директора од 25.10.2019. године</p>	<p>25.10.2019. – датум давања сагласности</p>	<p>Директор</p>

У складу са чланом 15. став 1. тачка 10) Статута Фонда за иновациону делатност који је донео Управни одбор Фонда за иновациону делатност на седници одржаној дана 28. фебруара 2011. године, а на који је Влада Републике Србије дала сагласност својим решењем 05 број 110-3008/2011 од 21. априла 2011. године („Службени гласник РС”, бр. 29/11) са изменама које је Управни одбор Фонда усвојио на седници одржаној 30. октобра 2013. године, а на које је Влада Републике Србије дала сагласност Решењем 05 број 110-7709/2014 од 18. јула 2014. године, Управни одбор Фонда за иновациону делатност је усвојио Извештај о остваривању Програма рада за 2019. годину дана 26.03.2020.године.